

Așa au fost...

AURELIA
BORZIN

ameni cu rădăcini comuniste, asemenea stafilor scorjite ale unui timp apus, *umblă pe pământ iluminând egal și rău și bine*, vorba cântecului. Și în acest proces de *iluminație* a obârșiiilor ideopolitice din care provin, încercă să ne convingă de ingenuitatea compromisurilor partinice, a servilității lor de altădată, a crimelor comise, a falsităților lansate: *Așa au fost vremurile...* Timpul, care denotă o noțiune abstractă în definitiv, uite că se face... vinovat de aservirea acestora puterii! Ca și cum nu tot noi, oameni concreți, am definitiva natura timpului pe care-l trăim, l-am umple sau l-am goli de chintesență adevărind viabilitatea teoriei foii albe de hârtie sau a bucății moi de ceară, susținută de stoicii antici. E o comoditate în această afirmație, de care unii întind ca de-o plapumă extensibilă, acoperindu-și justificativ „păcatele”, o comoditate ca și cum te-ai abandona alene unei canapele pufoase. *Așa au fost vremurile...*

Destinul nu înseamnă asigurare, era de convingere Marin Preda. Există un sub-destin, un hazard, un ce nedeterminat pe care omul trebuie să-l cucească. Există conjuncturi, jocuri care ne atrag ca o bulboană în iureșul lor, jocuri pe care nu ni le-am fi dorit, poate, fragmente de istorie în care nu am fi dorit să ne naștem, constrângeri și sisteme politice cărora nu am fi dorit să aparținem, care ne sunt impuse de undeva *din afară*. *Nu vreau să vorbesc de forțele supranaturale ale cerului, ci de forțele aruncate în joc de inșeși ființele umane, căci, adeseori, din clipa în care anumite ființe umane creează o colectivitate, ele devin, unele pentru altele, niște ceruri străine.* (Milan Kundera)

Există întotdeauna o filosofie pentru lipsa curajului.

ALBERT CAMUS

Despre *cerurile străine* doream, de fapt, să vorbesc. Ceruri care-mi dau senzația existenței lumilor paralele. Dacă ai cunoaște în exclusivitate, la o adică, Chișinăul, de unde să bănuiești, bunăoară, câtă mizerie și pauperitate se ascunde în spatele vitrinelor luxoase din capitală... Cum ai putea să-ți imaginezi lucruri pe care numai în cărțile de groază sau în filmele horror ai avut ocazia să le vezi: case și sate întregi pustiite de parcă ar fi trecut epidemia de ciumă peste ele, țărani abrutizați, cu judecata opacizată, din simplul motiv că nu au văzut în fața ochilor decât zările întinse ale hectarelor de pământ pe care să le... prelucreze.

1 leu. Sau o călătorie cu troleibuzul. Atât m-a costat împrumutul la domiciliu al unui album cu reproduceri de Victor Brauner din Biblioteca Națională de Arte. În timp ce intrarea în veceul public de vizavi, din Grădina Ștefan cel Mare, se taxează 1,50 lei. „Literatura și arta” costă 3 lei, adică... o jumătate de lalea ofilită, îmi scrie mesaj o prietenă. 1 milion de dolari. Atât valorează Premiul Nobel. Iar ultimul jucător achiziționat de patronul *Stelei*, se estimează la 1,2 milioane de euro. – Toate acestea, așa... printre altele. Viața ar putea fi în cu totul altă parte. Ar putea să se adeverească, nici pe departe prin împrejurimile acestor cifre pe care le-am înșiruit. Iar dacă am vreo certitudine, aceasta e legată de cortina care va cădea ca un gong de final: *Așa au fost vremurile...*

